

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان تهران

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح درس پایه

همکار محترم

از آنجایی که فرآیند یاددهی- یادگیری پروسه ای است که رسیدن به اهداف آن بدون برنامه ریزی امکان پذیر نیست، لذا تدوین طرح درس در آغاز فرآیند آموزش (به عنوان نقشه و راهنمای تدریس برای مدرسین و دانشجویان)، ضروری بوده و به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت آموزشی مدرسین مطرح می باشد. لذا خواهشمند است مدرسین محترم در تکمیل طرح درس نهایت دقت را مبذول فرمایند.

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : بهداشت دهان و دندان
- نام و نام خانوادگی مدرسین: دکتر مرجانه مسچی، دکتر سمانه شیراحمدی، دکتر مه رخ امیری
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر سمانه شیراحمدی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر مرجانه مسچی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: نظری ۱ واحد، عملی ۱ واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: بهداشت عمومی- کارشناسی
- زمان درس:
- مکان آموزش :

برنامه زمانبندی درس

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	اهداف کلی جلسه
۱.		مقدمه	<ul style="list-style-type: none"> • تعریف بهداشت دهان و دندان • اهمیت دندانپزشکی پیشگیری • برنامه ی کشوری بهداشت دهان و دندان
۲.		کودکان، زنان باردار و شیرده	<ul style="list-style-type: none"> • اهمیت بهداشت دهان و دندان در کودکان، زنان باردار و شیرده، • خدمات مجاز برای کارشناسان بهداشت در زمینه ی دهان و دندان و کمک به دندانپزشک در موارد لزوم • موارد فوریت ها و اورژانس های دندانپزشکی برای ارجاع سریع به پزشک یا دندانپزشک • آموزش بهداشت دهان و دندان به کودکان، زنان باردار و شیرده • چگونگی برخورد با کودکان در دندانپزشکی
۳.		فضای دهان و دندانها	<ul style="list-style-type: none"> • آشنایی کلی با فضای دهان، • دندان های شیری و دائمی و تفاوت آن ها • چگونگی رویش دندان ها • دندان شش
۴.		اصول بهداشت دهان و دندان	<ul style="list-style-type: none"> • مسواک زدن و نخ دندان کشیدن صحیح • دهان شویه ها، نخ دندان، خمیر دندان ها • تاثیر معاینات منظم توسط دندانپزشک • جرم گیری
۵.		ارتباط سلامت دهان و سلامت سیستمیک کنترل عفونت در دندانپزشکی	<ul style="list-style-type: none"> • اهمیت بهداشت دهان در سلامت سیستمیک • کنترل عفونت در دندانپزشکی و بیماری های منتقله از طریق خون
۶.		پلاک دندانی	<ul style="list-style-type: none"> • پلاک و عوامل میکروبی دهان و دندان
۷.		تغذیه	<ul style="list-style-type: none"> • نقش تغذیه در سلامت دهان و دندان و برعکس

برنامه درسی هر جلسه

جلسه اول

عنوان جلسه: مقدمات آشنایی با واحد بهداشت دهان و دندان

هدف کلی جلسه:

۱. تعریف بهداشت دهان و دندان
۲. اهمیت دندانپزشکی پیشگیری
۳. برنامه ی کشوری بهداشت دهان و دندان

اهداف رفتاری ^۱	حیطه یادگیری ^۲	روش تدریس ^۳	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^۴
۱. بهداشت دهان و دندان را توضیح دهد و تعریف کند، ۲. به دندانپزشکی پیشگیری اعتقاد پیدا کند و اهمیت آن را توضیح دهد، ۳. برنامه ی کشوری بهداشت دهان و دندان را توضیح دهد.	<i>cognition, attitude</i>	سخنرانی، بحث گروهی	پاورپوینت	حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی	پرسش و پاسخ

^۱ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه **cognition** از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و.... در حیطه **Attitude** از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه **Psychomotor** از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می شود.

^۲ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح **cognition, attitude, psychomotor** مشخص می شود.
^۳ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، **PBL** و.... انتخاب شود
^۴ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (**MCQ** یا تشریحی) و....

جلسه دوم

عنوان جلسه: کودکان، زنان باردار و شیرده

هدف کلی جلسه: بهداشت دهان و دندان در کودکان، زنان باردار و شیرده

اهداف رفتاری ^۵	حیطه یادگیری ^۶	روش تدریس ^۷	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^۸
<p>۱. اهمیت بهداشت دهان و دندان در کودکان، زنان باردار و شیرده را توضیح دهد و به آن اعتقاد پیدا کند.</p> <p>۲. خدمات مجاز برای کارشناسان بهداشت در زمینه ی بهداشت دهان و دندان را توضیح دهد و در موارد لزوم با دندانپزشک همکاری کند.</p> <p>۳. آموزش مسائل مهم بهداشت دهان و دندان را به کودکان، زنان باردار و شیرده انجام دهد و بتواند آن ها را متقاعد کند و بهداشت دهان و دندان را برای آن ها تبلیغ کند.</p> <p>۴. موارد فوریت ها و اورژانس های دندانپزشکی را بشناسد و در موارد لزوم ارجاع دهد.</p> <p>۵. بتواند کودکان را در دندانپزشکی و آموزش مسائل بهداشت دهان و دندان متقاعد کند.</p>	<p><i>Attitude</i> <i>Psychomotor</i> <i>Attitude</i></p>	<p>سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش</p>	<p>پاورپوینت کیت آموزش بهداشت دهان و دندان</p>	<p>حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی</p>	<p>پرسش و پاسخ</p>

^۵ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه **cognition** از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، بر آورد کند و.... در حیطه **Attitude** از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه **Psychomotor** از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می شود.

^۶ با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح **cognition, attitude, psychomotor** مشخص می شود.
^۷ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، **PBL** و.... انتخاب شود
^۸ در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (**MCQ** یا تشریحی) و....

جلسه سوم

عنوان جلسه: آشنایی کلی با فضای دهان و دندان ها

هدف کلی جلسه:

۱. آشنایی کلی با فضای دهان،
۲. آشنایی با دندان های شیری و دائمی و افتراق آن ها
۳. آشنایی با چگونگی رویش دندان ها و اهمیت دندان مولر اول

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

اهداف رفتاری ^۹	حیطه یادگیری ^{۱۰}	روش تدریس ^{۱۱}	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^{۱۲}
۱. اجزای دهان و دندان را نام ببرد و اهمیت آن را توضیح دهد.	Cognition Attitude	سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش	پاورپوینت تصاویر دهان و دندان ها	حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی	پرسش و پاسخ
۲. دندان های شیری و دائمی را مقایسه کند و تفاوت آن ها را توضیح دهد.					
۳. چگونگی رویش دندان ها را توضیح دهد.					
۴. دندان ۶ را بتواند شناسایی کند و بتواند برای حفظ آن تبلیغ کند.					
۵. بتواند اهمیت دندان های شیری و دائمی را تبلیغ کند و والدین و کودکان را در حفظ آن ها متقاعد کند.					

جلسه چهارم

عنوان جلسه: اصول بهداشت دهان و دندان

هدف کلی جلسه:

^۹ بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه cognition از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و.... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می شود.

^{۱۰} با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح cognition, attitude, psychomotor مشخص می شود.

^{۱۱} روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و.... انتخاب شود

^{۱۲} در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و....

۱. یادگیری و آموزش مسواک زدن و نخ دندان کشیدن صحیح
۲. آشنایی با ابزار بهداشت دهان و دندان، انواع مسواک، دهان شویه ها، نخ دندان، خمیر دندان ها و جرمگیری
۳. دانستن تاثیر معاینات منظم توسط دندانپزشک

اهداف رفتاری ^{۱۳}	حیطه یادگیری ^{۱۴}	روش تدریس ^{۱۵}	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^{۱۶}
<ol style="list-style-type: none"> ۱. بتواند مسواک زدن و نخ دندان کشیدن صحیح را آموزش دهد و انجام دهد. ۲. انواع ابزار بهداشت دهان را توضیح دهد و مقایسه کند. ۳. به تاثیر معاینات منظم توسط دندانپزشک اعتقاد پیدا کند و برای تبلیغ کند. ۴. اهمیت جرم گیری را توضیح دهد. 	<i>Psychomotor Cognition Attitude</i>	سخنرانی، بحث گروهی	پاورپوینت، انواع ابزار بهداشت دهان و دندان و کیت آموزش بهداشت دهان و دندان	حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی	پرسش و پاسخ

^{۱۳} بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه cognition از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، بر آورد کند و.... در حیطه Attitude از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه Psychomotor از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می شود.

^{۱۴} با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح cognition, attitude, psychomotor مشخص می شود.
^{۱۵} روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، PBL و.... انتخاب شود
^{۱۶} در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (MCQ یا تشریحی) و....

جلسه پنجم

عنوان جلسه: ارتباط سلامت دهان و سلامت سیستمیک

کنترل عفونت در دندانپزشکی

هدف کلی جلسه:

۱. اهمیت بهداشت دهان در سلامت سیستمیک
۲. کنترل عفونت در دندانپزشکی و بیماری های منتقله از طریق خون در دندانپزشکی

اهداف رفتاری ^{۱۷}	حیطه یادگیری ^{۱۸}	روش تدریس ^{۱۹}	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^{۲۰}
<ol style="list-style-type: none"> ۱. رابطه ی بین سلامت دهان و سلامت کل بدن را توضیح دهد و تحلیل کند. ۲. به اهمیت سلامت دهان در سلامت سیستمیک اعتقاد پیدا کند و بتواند بقیه را متقاعد کند. ۳. بتواند اصول کنترل عفونت در مطب دندانپزشکی را انجام دهد و به اهمیت آن اعتقاد پیدا کند. ۴. بیماری های منتقله از طریق خون را در دندانپزشکی نام ببرد و روش انتقال آن ها را کاملا توضیح دهد. 	<i>Psychomotor Cognition Attitude</i>	سخنرانی، بحث گروهی	پاورپوینت	حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی	پرسش و پاسخ

^{۱۷} بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه **cognition** از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و...، در حیطه **Attitude** از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و... و در حیطه **Psychomotor** از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و... استفاده می شود.

^{۱۸} با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح **cognition, attitude, psychomotor** مشخص می شود.
^{۱۹} روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، **PBL** و... انتخاب شود
^{۲۰} در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (**MCQ** یا تشریحی) و...

جلسه ششم

عنوان جلسه: پلاک دندان

هدف کلی جلسه: آشنایی با پلاک و عوامل میکروبی دهان و دندان

اهداف رفتاری ^{۲۱}	حیطه یادگیری ^{۲۲}	روش تدریس ^{۲۳}	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^{۲۴}
۱. مراحل تشکیل پلاک دندان را توضیح دهد. ۲. عوامل موثر در تشکیل پلاک را نام ببرد. ۳. اهمیت پلاک را در سلامت دهان و دندان توضیح دهد. ۴. مراحل پوسیدگی دندان را نام ببرد و توضیح دهد. ۵. روش های حذف پلاک دندان را توضیح دهد و بتواند انجام دهد.	<i>Psychomotor Cognition</i>	سخنرانی، بحث گروهی	پاورپوینت	حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی	پرسش و پاسخ

^{۲۱} بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه **cognition** از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و.... در حیطه **Attitude** از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه **Psychomotor** از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می شود.

^{۲۲} با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح **cognition, attitude, psychomotor** مشخص می شود.

^{۲۳} روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، **PBL** و.... انتخاب شود

^{۲۴} در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (**MCQ** یا تشریحی) و....

جلسه هفتم

عنوان جلسه: تغذیه و سلامت دهان و دندان

هدف کلی جلسه: اهمیت تغذیه در سلامت دهان و دندان و برعکس

اهداف رفتاری ^{۲۵}	حیطه یادگیری ^{۲۶}	روش تدریس ^{۲۷}	وسایل کمک آموزشی	وظایف فراگیران	روش ارزشیابی ^{۲۸}
۱. اهمیت تغذیه را در سلامت دهان و دندان توضیح دهد. ۲. مواد غذایی موثر در سلامت دهان و دندان را نام ببرد. ۳. نقش سلامت دهان و دندان را در داشتن تغذیه ی خوب توضیح دهد.	<i>Cognition</i>	سخنرانی، بحث گروهی	پاورپوینت	حضور به موقع و شرکت در بحث کلاسی	پرسش و پاسخ

^{۲۵} بمنظور نگارش اهداف رفتاری باید از افعالی استفاده شود که عینی و قابل اندازه گیری باشد. به عنوان مثال در حیطه **cognition** از افعالی مانند نام ببرد، توضیح دهد، مقایسه کند، تحلیل کند، برآورد کند و.... در حیطه **Attitude** از افعالی مانند اعتقاد پیدا کند، بتواند متقاعد کند، همکاری نماید، تبلیغ کند و.... و در حیطه **Psychomotor** از افعالی مانند بتواند تقلید کند، انجام دهد و.... استفاده می شود.

^{۲۶} با توجه به هدف آموزشی حیطه یادگیری در سطح **cognition, attitude, psychomotor** مشخص می شود.
^{۲۷} روش تدریس متناسب با هدف آموزشی مانند سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، **PBL** و.... انتخاب شود
^{۲۸} در هر جلسه در صورت وجود ارزشیابی، نحوه انجام آن مشخص شود. مثل پرسش و پاسخ، کوئیز (**MCQ** یا تشریحی) و....

منابع:

1. Newman MG, Takei H, Klokkevold PR, Carranza FA. *Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book: Newman and Carranza's Clinical Periodontology E-Book*. Elsevier Health Sciences; 2018 May 29.
2. <https://www.who.int/>
3. <https://www.ada.org/>
4. Dean JA, editor. *McDonald and Avery's dentistry for the child and adolescent-E-book*. Elsevier Health Sciences; 2021 Feb 2.
5. Miller C, Rhodus NL, Treister NS, Stoopler ET, Kerr AR. *Little and Falace's Dental Management of the Medically Compromised Patient-E-Book*. Elsevier Health Sciences; 2023 Jan 31.

شیوه نمره دهی:

نوع ارزشیابی	تاریخ	ابزار ارزشیابی ^{۲۹}	میزان امتیاز از کل
امتحان پایان ترم		سوالات تستی و تشریحی و عملی	15
فعالیت کلاسی		پرسش و پاسخ	5
مجموع			20

^{۲۹} ابزار ارزشیابی می تواند مواردی مانند آزمون تشریحی، سوالات کوتاه پاسخ، سوالات کامل کردنی، *MCQs*، پروژه، آسکی و... باشد.